

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

18 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte

Iurie Diaconu,

Judecători

Liliana Catan, Ion Guzun,

a examinat, în camera de consiliu, fără citarea părților, admisibilitatea în principiu a recursului în anulare, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 20 februarie 2019 și deciziei Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2019, declarat de avocatul Postovanu Grigore, în numele condamnatului

Gorobeț Iurie XXXXX, născut la XXXXX, originar și locuitor al mun. XXXXX s. XXXXX, str. XXXXX XXXXX, XXXXX, cetățean al R. Moldova, fără antecedente penale.

Termenul de examinare,
instanța de fond: 09.10.2018 - 12.03.2019,
instanța de recurs ordinar: 04.04.2019 - 18.04.2019,
instanța de recurs în anulare: 09.07.2019 - 02.10.2019.

Asupra recursului menționat, Colegiul penal,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Bălți din 20 februarie 2019, adoptată în procedura acordului de recunoașteri a vinovăției prevăzută de art. 509 Cod de procedură penală, Gorobeț Iurie a fost condamnat în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal la amendă în mărime de 570 unități convenționale, ce constituie 28.500 lei, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Cererea procurorului privind încasarea din contul lui Gorobeț I. a cheltuielilor judiciare, a fost respinsă ca neîntemeiată.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpatul Gorobeț I., fiind posesor al permisului de conducere cu nr. XXXXX, dându-și seama de consecințele care pot surveni în rezultatul conducerii mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, contrar cerințelor pct. 14 lit. a) din Regulamentul Circulației Rutiere aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 357 din 13.05.2009 potrivit căruia „conducătorului de vehicul îi este

interzis să conducă vehicolul în stare de ebrietate, sub influența drogurilor sau altor substanțe contraindicate, sub influența preparatelor medicamentoase care provoacă reducerea reacției, fiind bolnav, traumatizat sau într-o stare avansată de oboseală de natură să-i afecteze capacitatea de conducere”, la 28.07.2018 a consumat băuturi alcoolice, după ce a urcat la volanul automobilului său „Opel Ascona”, n/î XXXXX, și în jurul orei 20⁰⁰, deplasându-se pe traseul R-13 la km 8 din r-nul Sîngerei, a fost stopat de către angajații Regimentului de patrulare Nord.

În cadrul discuției, Gorobeț I. avea semne vizibile a stării de ebrietate alcoolice, și anume reacție încetinită, la întrebările adresate răspundea neadecvat, iar din cavitatea bucală se simțea un miros de alcool, fapt în legătură cu care, el a fost supus testării alcoscopice cu alcooltestul „Drager 6810”, constatându-se că concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat de Gorobeț I., constituia 1,30 mg/l, cantitate care conform art. 134¹² alin. (3) Cod penal, se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

Conform procesului-verbal cu Nr. 103 din 28.07.2018 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei, Gorobeț I. se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat.

Instanța a reținut că în cadrul ședinței judiciare, inculpatul a încheiat cu acuzatorul de stat un acord de recunoașteri a vinovăției, care a fost acceptat de către instanța de judecată.

Astfel, instanța a statuat că vina inculpatului este dovedită și i-a încadrat acțiunile în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal, ca conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, ce se pedepsește cu amendă în mărime de Ia 750 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 200 la 240 de ore, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de la 3 la 5 ani.

La individualizarea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 7, 75 Cod penal, că inculpatul a comis o infracțiune mai puțin gravă, nu are antecedente penale, s-a căit sincer, că circumstanțe care agravează răspunderea nu au fost stabilite, și luând în considerație declarația inculpatului că nu obiectează asupra aplicării pedepsei sub formă de amendă, a concluzionat de a-i aplica pedeapsa cu amendă în mărime de 570 unități convenționale.

3. Avocatul Postovanu Grigore a declarat recurs, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care în privința inculpatului să-i fie aplicată o pedeapsă mai blândă, în condițiile art. 79 Cod penal, fără aplicarea pedepsei complementare - privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport.

Recurentul a invocat că, procedura încheierii acordului de recunoașteri a vinovăției, care este reglementată de art. 504 - 509 Cod de procedură penală, nu interzice aplicarea prevederilor art. 79 și 90 Cod penal.

Potrivit art. 80 Cod penal, în cazul în care persoana pusă sub învinuire încheie un acord de recunoașteri a vinovăției, iar instanța de judecată acceptă acest acord, pedeapsa pentru infracțiunea imputată se reduce cu o treime din pedeapsa maximă prevăzută pentru această infracțiune.

Ori, în condițiile în care inculpatului i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă, iar sancțiunea complementară este echivalentă cu încă o pedeapsă, pedeapsa aplicată este disproporțională în raport cu gravitatea faptei comise.

Aplicarea pedepsei complementare în privința lui Gorobeț I., este echivalentă cu pierderea dreptului de a-și câștiga existența.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2019, recursul a fost respins ca fiind nefondat.

Instanța de recurs a reținut că, luând în considerație prevederile art. 61, 75 Cod penal, în raport cu criteriile complementare ce vizează persoana lui Gorobeț I., prima instanță just i-a stabilit pedeapsa principală sub formă de amendă, și corect a conchis, că la caz nu sunt prezente temeuri pentru neaplicarea pedepsei complementare obligatorie prevăzută de sancțiunile articolelor aplicate.

Ori, măsurile de pedeapsă stabilite inculpatului sunt adecvate faptelor comise de el, fiind echitabile, legale și corect individualizate, capabile să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile pedepsei penale.

La caz, doar prin aplicarea în privința inculpatului a pedepsei sub formă de amendă, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport, vor fi atinse scopurile pedepsei penale, în special cel de prevenire a comiterii noilor infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane.

Totodată sancțiunea sub formă de privare de dreptul de a conduce mijloace de transport, în cazul din speță, este una obligatorie, care poate fi neaplicată în cazul prezenței circumstanțelor excepționale acestea pot constitui o circumstanță atenuantă sau un cumul de circumstanțe atenuante legate de situațiile menționate la alin. (1) al art. 79 Cod penal. La caz însă, nu au fost stabilite circumstanțe de acest gen, care ar servi temei pentru neaplicarea pedepsei complementare obligatorii prevăzută la sancțiunea art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

Recunoașterea vinovăției și contribuirea activă inculpatului la descoperirea infracțiunii este incidentă procedurii de examinare a cauzei penale - prevăzută de Capitolul III al Titlului III CPP, și nu poate constitui circumstanță atenuantă sau excepțională.

Invocarea că examinarea cauzei la cererea inculpatului a avut loc conform procedurii speciale privind acordul recunoașterii a vinovăției, fapt care ar servi temei pentru aplicarea față de ultimul a prevederilor art. 79 Cod penal, este una neîntemeiată. Ori, solicitarea inculpatului cu privire la soluționarea cauzei în procedura specială, produce efecte, în temeiul art. 80 Cod de procedură penală, doar asupra limitelor pedepsei principale prevăzută la sancțiunea legii aplicate, nereflectându-se asupra pedepsei complementare.

În același timp, criteriile complementare la care s-a referit apărarea în cererea de recurs, precum și în cadrul ședinței de judecată referitor la personalitatea lui Gorobeț I., o parte din ele - cum ar fi gravitatea faptei comise, faptul că inculpatul nu se află la evidența medicilor narcolog și psihiatru, nu are antecedente penale, pentru prima dată a comis infracțiune, se căiește sincer de fapta comisă, lipsa circumstanțelor agravante, au fost luate în considerație de către instanța de judecată în procesul stabilirii și individualizării pedepsei conform art. 61 și 75 Cod penal, iar ce privesc invocările apărătorului-recurent despre starea familială a inculpatului, caracteristica acestuia, precum și faptul că este șofer de profesie și nu dispune de alte abilități ce i-ar asigura sursa de existență - acestea nu au fost confirmate, la materialele cauzei lipsind careva înscrisuri în acest sens.

De rând cu aceasta, dispozițiile art. 79 alin. (1) Cod penal nu sunt imperative, posibilitatea neaplicării pedepsei complementare obligatorii urmând a fi apreciată la discreția instanței rezultând din convingerea fermă că atingerea scopului pedepsei penale prevăzut la art. 61 alin. (2) Cod penal poate avea loc și fără aplicarea pedepsei complementare obligatorii, ceea ce nu persistă la caz.

Deci, în condițiile speței scopurile legii și i pedepsei penale nu vor putea fi atinse în cazul în care inculpatului îi va fi păstrat dreptul de a conduce mijloace de transport, în atare împrejurări prevederile art. 79 alin. (1) Cod penal ce vizează posibilitatea nestabilirii pedepsei complementare, nu pot fi aplicate.

5. În virtutea prevederilor art. 466 Cod de procedură penală, hotărârile judecătorești au devenit irevocabile.

6. Avocatul Postovanu Grigore a declarat recurs în anulare, solicitând casarea *în tot* a hotărârilor adoptate și pronunțarea unei hotărâri *privind achitarea parțială a lui Gorobeț Iurie în partea ce ține pedeapsa complementară*.

Recurentul a invocat că, prima instanță a aplicat o pedeapsă prea dură condamnatului. Aplicându-i pedeapsa complementară, a purces nu numai la restabilirea echității sociale și atingerea scopului reeducare ci și la concedierea automat a ultimului.

Pentru Gorobeț I., acesta fiind o pedeapsă prea dură cu răsfângere peste starea materială a familiei acestuia, practic fiind secționat cu triplă sancțiune și în afara principiile aplicabilitate a pedepsei.

În condițiile în care inculpatului i-a fost aplicată o sancțiune sub formă de amendă, iar sancțiunea complementară este echivalentă ca încă o pedeapsă care este disproporționată, în raport cu gravitatea faptei comise. Aplicarea pedepsei complementare este echivalent îngrădirii pierderii dreptului de a-și câștiga existența, reieșind și din faptul că o recalificare a abilităților sale prin prisma vârstei și stării financiare a acestuia este practic imposibil.

Instanța de recurs a abstractizat de argumentele invocate de condamnat, ori, despre faptul că ultimul activează în calitatea de șofer și acesta este unică sursă de existență, este elucidabil din materialele prezente pe cauză, având în vedere amplele măsurile de investigație demarate în faza de urmărire penală.

Art. 6§1 CoEDO de către CtEDO rezultă că în partea dispozițiilor referitoare la decizia nemotivată contravine art. 6§1 CoEDO.

În privința lui Gorobeț I. s-a adus ingerințe la pricinile fundamentale de care urma a se governa instanță, și anume proporționalitatea pedepsei, neadmiterea dublei sancționării și nemijlocit a principiu echitabilității.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului nominalizat pe baza materialului din dosarul cauzei și a motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acesta urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

Potrivit art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată. Conform art. 6 pct. 44) Cod de procedură penală, viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, se consideră încălcare esențială a drepturilor și libertăților garantate de Convenția pentru Apărarea

Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, de alte tratate internaționale, de Constituția Republicii Moldova și de alte legi naționale.

Dar, conform art. 453 alin. (2) Cod de procedură penală, recursul în anulare este inadmisibil dacă nu se întemeiază pe motivele prevăzute în art. 453 Cod de procedură penală. Potrivit art. 455 alin. (2) pct. 7) Cod de procedură penală, cererea de recurs în anulare trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului în anulare cu menționarea cazurilor prevăzute în art. 453 și cu argumentarea ilegalității hotărârii atacate.

Totodată, în pofida acestor prevederi legale, cu toate că recurentul a făcut referire la art. 6§1 CoEDO, în recursul vizat nu sunt invocate circumstanțe concrete, considerate a fi un viciu fundamental, raportate la circumstanțele de fapt și de drept conținute în hotărârile contestate, cu indicarea normelor legale care prevăd drepturile și libertățile pretinse a fi esențial încălcate, denumirea acestor drepturi și libertăți, esența încălcărilor respective raportată la normele procesual penale și la alte legi naționale, convenții și tratate internaționale, la jurisprudența națională și a CtEDO, modul și măsura în care încălcările presupuse ar fi afectat hotărârile atacate, astfel încât acestea să obțină natura unui viciu fundamental capabil să genereze temeiul desființării hotărârii irevocabile atacate, omițându-se totalmente indicarea unor concrete erori de drept la capitolul dat (*pct. 6. din decizie*).

Rezultă, că recursul în anulare nu întrunește condițiile de conținut prevăzute în articolele specificate, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul în anulare a avocatului cu circumstanțe în fapt și în drept, care la-ar justifica, și să se expună, apoi, asupra unor temeuri neargumentate legal de recurent.

Ori, potrivit art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

Pe lângă aceasta, recursul în anulare, conform argumentelor reproduse la pct. 6. din decizie, este întemeiat doar pe critica modului în care instanțele au apreciat circumstanțele și probele cauzei în latura individualizării pedepsei aplicate condamnatului.

Însă, potrivit art. 27 alin. (1), 448 Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de recurs verifică legalitatea hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei.

Deci, activitatea privind aprecierea sau reaprecierea probelor și a circumstanțelor cauzei, este o competență și prerogativă legală a instanței judecătorești, și invocarea în cadrul unui recurs în anulare doar a aprecierii probelor și circumstanțelor cauzei, inclusiv în latura pedepsei, în alt sens decât cel pe care îl propune apărarea este una lipsită de orice suport juridic, și nu constituie în sine un viciu fundamental de natură să afecteze o hotărâre irevocabilă.

Circumstanțele nominalizate relevă că, în raport cu motivele invocate de recurent, instanțele nu au comis erori de drept de natura unui viciu fundamental, și că recursul în anulare este unul vădit neîntemeiat (*pct. 4., 6., 7. din decizie*).

Conform art. 456, 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului în anulare, dacă se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Astfel, dat fiind că este vădit neîntemeiat, recursul de pe rol urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 456 alin. (1), (2), 431 alin. (2), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal,

D E C I D E :

inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de avocatul Postovanu Grigore, împotriva sentinței Judecătoriei Bălți din 20 februarie 2019 și deciziei Curții de Apel Bălți din 19 iunie 2019, în privința condamnatului Gorobeț Iurie XXXXX, pe motiv că este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 17 ianuarie 2020.

Președinte
Judecători

Iurie Diaconu
Liliana Catan
Ion Guzun